

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 324 | Tarih 31 Ağustos - 6 Eylül

İnsan hakları savunuculuğu alanında faaliyet gösteren bir kuruluş olarak, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda, hafta boyunca meydana gelen insan hakları ihlallerini ele alan haftalık bir bülten yayınlamaktayız. Ayrıca, vakalara ilişkin güncel istatistikleri ve kaynaklarını, kategorilere ayrılmış şekilde düzenli olarak paylaşmaktayız. Turkey Rights Monitor raporu, 324 haftadır kesintisiz olarak yayımlanmakta olup, insan hakları alanında çalışan kurum, kuruluş ve ilgili yetkililerle paylaşılmaktadır. Güncel bilgi ve istatistiklere web sitemiz üzerinden ulaşabilirsiniz:

<https://turkeyrightsmonitor.com/>

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 24 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

1 Eylül: Türk polisi, Signal uygulamasındaki niteliği belirtilmeyen faaliyetleri gerekçe göstererek Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla 10 kişiyi [gözüne aldı](#); bu durum mahremiyet ve sıradan şifreli iletişimin suç sayılmasına ilişkin kaygıları artırdı.

2 Eylül: Profesör Johan Vande Lanotte'un raporu, 2025'te 342 operasyonda 4.386 gözaltı vakasını [belgeledi](#) ve Türkiye'nin Gülen hareketi bağlantılı baskılarının giderek sosyal ilişkileri, mali yardımları, istihdamı ve diğer hukuka uygun faaliyetleri hedef aldığını ortaya koydu.

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınamadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular

içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

İfade ve Basın Özgürlüğü

3 Eylül: Üç ETHA gazetecisi, savcıların habercilik faaliyetlerini delil göstermesi üzerine yedi aylık tutukluluğun ardından terör suçlamalarıyla [karşı karşıya kaldı](#); bu durum Türkiye'de basın özgürlüğüne ilişkin ciddi kaygılara yol açtı.

3 Eylül: Türk savcılar, Erdoğan'ın adını anmamasına rağmen eski Başbakan Ahmet Davutoğlu hakkında, 2021'de yaptığı ve hukuka aykırı zenginleşme ile hükümet kayırmacılığı iddialarını içeren yeniden gündeme gelen açıklamaları nedeniyle TCK'nın 299. maddesi kapsamında soruşturma [başlattı](#).

4 Eylül: Türk polisi, yanıltıcı bilgi yayma ve terör propagandası suçlamalarıyla, içeriği belirtilmeyen sosyal medya paylaşımları ve YouTube yayınlarına ilişkin soruşturma kapsamında gazeteci Oya Lale Arslan'ı [gözüne aldı](#) ve dijital materyallerine el koydu.

4 Eylül: Türk savcılar, tutuklu komedyen Deniz Göktaş hakkında viral stand-up gösterisindeki ifadeleri nedeniyle üç ayrı suçtan [iddianame hazırladı](#) ve 11 yıla kadar hapis cezası talep etti.

İnsan Hakları Savunucuları

2 Eylül: Türk hak savunucuları Taner Kılıç ve Pırıl Erçoban, Giorgos Tsarboboulos ile birlikte mültecileri savunmaları, ihlalleri belgelemeleri ve hukukun üstünlüğünü desteklemeleri nedeniyle Pro Asyl'in 2026 İnsan Hakları Ödülü'nü [aldı](#).

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

2 Eylül: Türkiye Barolar Birliği Başkanı Erinç Sağkan, Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarına uymanın hukukten zorunlu olduğunu [söyledi](#) ve cezalandırıcı tutuklamaları, ifade özgürlüğü kısıtlamalarını ve yargı üzerindeki siyasi nüfuz algısını eleştirdi.

3 Eylül: Türk polisi, tutuklu muhalif belediye başkanı Ekrem İmamoğlu hakkındaki daha geniş kapsamlı yolsuzluk davasıyla bağlantılı bir ihaleye fesat karıştırma soruşturmasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden 12 yetkiliyi [gözetim altına aldı](#).

4 Eylül: Emekli hakim Önder Tekin, TÜİK'in düşük gösterdiğini ileri sürdüğü enflasyon verilerinin kamu çalışanlarının ücret ve emekli maaşlarını azalttığı iddiasıyla, Türk mahkemelerinin bilirkişi incelemesi yaptırmadan davasını reddetmesinin ardından AİHM'ye [başvurdu](#).

Kürt Azınlık

3 Eylül: İnşaat işçisi Süleyman Konat ile yeğeni, Bayburt'ta Amedspor forması giydikleri için yaklaşık 15 kişinin ırkçı saldırısına [uğradı](#) ve Konat'ın burnunda beş kırık oluştu.

Cezaevi Koşulları

1 Eylül: Milletvekilleri Ceylan Akça Cupolo ve Sezgin Tanrıkulu, Diyarbakır Açık Cezaevi'ndeki yaklaşık 800 mahpusun bazılarının yerde yattığı, yalnızca ayda bir duş alabildiği ve yetersiz sağlık hizmetleri, hijyen ve yangın güvenliği koşullarıyla karşı karşıya kaldığı iddialarının araştırılmasını [talep etti](#).